

Allians för Västerbotten.
Allians för Umeå.

En rapport från Alliansen

10 punkter för en bättre psykiatrisk vård i Umeå

Den psykiatriska vården i Umeå

Allians för Västerbotten och Allians för Umeå är djupt oroade över nedmonteringen av den psykiatriska vården i länet. För en väl fungerande psykiatrisk vård krävs en helhetssyn som saknas i dagens Västerbotten. Vi vill stärka den första linjens psykiatri, höja vårdkvaliteten och öka resurserna till den psykiatriska vården.

Alliansen har följande utgångspunkter i vår välfärdspolitik:

- Vi utgår från individen – inte organisationen.
- Vården och omsorgen ska vara solidariskt finansierad.
- Det ska finnas många alternativa vårdgivare att välja emellan.

Allians för Umeå.

Marianne Normark (fp)

Björn Kjellsson (fp)

Pernilla Djärv (c)

Elmer Eriksson (m)

Helén Edlund (kd)

Allians för Västerbotten.

Maria Lundqvist-Brömster (fp)

Olle Edblom (c)

Birgitta Nordvall (kd)

Edward Riedl (m)

Alliansens 10 punkter

1. Gemensam nämnd mellan kommun och landsting.
2. Barn- och ungdomspsykiatri.
3. Återupprätta Görsam.
4. Fler vårdplatser.
5. Rätt till sängplats.
6. Personligt ombud.
7. Tak-över-huvudet-garanti.
8. Rätt till diagnos i tid
9. Meningsfull sysselsättning ska garanteras
10. Öka statusen för mentalskötare

1. Gemensam nämnd mellan kommun och landsting.

Alliansen vill att landstinget tillsammans med Umeå kommun ska inrätta en gemensam nämnd med ett helhetsansvar för den psykiatriska vården. Idag ramlar många patienter mellan stolarna när kontakten mellan kommun och landsting brister. Socialdemokraterna och vänstern försvarar landstinget och kommunen som institutioner och det är fel enligt oss. Det handlar om att ha ett patient- och brukarperspektiv istället.

2. Samordnade stödinsatser inom barn- och ungdomspsykiatri.

Stödinsatser för barn och ungdomar måste samordnas på ett bättre sätt än idag. Föräldrars kraft och möjlighet ska bättre tas tillvara i det förebyggande arbetet, men också ses som en resurs vid behandling. Dessutom vill Alliansen inrätta bättre stöd till barn med psykiskt sjuka föräldrar. Inom detta område spelar också familjecentralerna en viktig roll och det är viktigt att dessa sätts i drift omgående.

3. Återupprätta Görsam.

Görsam var en mycket lyckad och uppskattad verksamhet ur ett brukarperspektiv. Verksamheten pågick under två år och handlade om öppenvård och boendestöd med stort brukarinflytande. Detta vill Alliansen återinföra.

4. Fler vårdplatser.

Alliansen ser med bestörtning hur antalet slutenvårdsplatser minskat drastiskt vid psykiatriska kliniken i Umeå. Vi vill därför återinrätta minst en slutenvårdsavdelning vid Norrlands universitetssjukhus.

5. Rätt till sängplats.

När vi inrättat ytterligare en vårdavdelning vågar vi också införa en rätt till sängplats på psykiatri för den som så vill.

6. Personligt ombud.

Personliga ombud ska bidra till att psykiskt funktionshindrade får sina rättigheter till vård, stöd och service tillgodosedda, genom att stödja utveckling och uppmuntra personlig tillväxt. Personen med funktionshindret är uppdragsgivare och arbetet ska utgå från den enskildes behov och önskemål. Målet är förbättrad livskvalitet och ökad självständighet för de personer som finns i målgruppen. Vid utvärderingar har det visat sig att de som har fått personliga

ombud tycker att det haft en klart positiv betydelse och tydligt positiva förändringar i funktionsförmågan, vilket i sin tur har medfört minskat behov av både öppen och slutna psykiatrisk vård.

7. Tak-över-huvudet-garanti.

Hemlöshet har tidigare huvudsakligen varit ett storstadsproblem, men numera förekommer problemet även på mindre orter och eftersom Umeå växer kan man även anta att antalet hemlösa också växer. Bland de hemlösa finns en växande andel med psykisk sjukdom och dessutom är alkohol- och narkotikaberoende vanligt. Kopplingen mellan hemlöshet och drogberoende är uppenbar och därför måste behandlingen kopplas till tillgången till bostad. Därför vill Alliansen införa en *tak-över-huvudet-garanti*. I detta arbete är det också oerhört viktigt att kommun och landsting samarbetar med de experter som finns på området, såsom den ideella organisationen Öppen Gemenskap i Umeå.

8. Rätt till diagnos i tid

Rätten till diagnos inom rimlig tid ska vara en del av vårdgarantin. Många patienter får inte diagnos, trots att det är fullt möjligt att ställa en korrekt sådan. Rätten till diagnos ska också omfatta rätten till en personligt anpassad vårdplan. Var och en som söker för psykiska besvär ska kunna få sin diagnos ställd av en kvalificerad läkare inom tre månader.

9. Meningsfull sysselsättning ska garanteras

Samhället måste ge psykiskt funktionshindrade möjlighet att bidra och känna delaktighet. Vi tror att detta ökar den psykiska hälsan nämnvärt. Därför ska man garanteras meningsfull sysselsättning. Så långt som möjligt ska det ske på den reguljära arbetsmarknaden. Trots att arbetsgivare idag kan få stöd för att på olika sätt anpassa arbetsplatsen så utnyttjas detta sällan. Därför ska också samhället ta större ansvar för att bilda opinion för att undanröja fördomar och istället sprida kunskap om de möjligheter som finns för arbetsgivare.

10. Öka statusen för mentalskötare

För att säkra ett gott omhändertagande av personer med psykisk sjukdom är det viktigt att personalen har en adekvat utbildning. Alliansen föreslår att man vid högskolornas institutioner för omvårdnad ska erbjuda en utbyggd skötarutbildning. Stor personalomsättning och stor del inhyrd personal medför också sämre kvalitet. Detta måste åtgärdas och kan endast ske genom högre löner, mer utbildning och därmed ökad status för yrket mentalskötare. Hela denna del av sjukvården måste helt enkelt bli mer attraktiv.